

4.SINIF TÜRKÇE DERSİ ATASÖZLERİ- DEYİMLER- CÜMLEDE ANLAM ETKİNLİKLERİ

❖Aşağıdaki tabloda atasözleri ve konu eşleştirmelerini örnekteki gibi yapınız.

Atasözleri	Konular
Ayağını yorganına göre uzat.	benzeme
Üzüm üzüme baka baka kararır.	dostluk
Can çıkar huy çıkmaz.	kendini beğenme
Azıcık aşım kaygısız başım.	cömertlik
Dost, dostun eyerlenmiş atıdır.	doğruluk
Keskin sirke küpüne zarardır.	ölçülü olma
Başak büyüdüğü boynunu eğdi.	dedikodu
İşleyen demir ısıldır.	birikme
Cennetin kapısını cömert açar.	cimrilik
Defteri temiz olanın yüzü ak olur.	affetme
Vakit nakittir.	karakter
Selin ağzı tutulur, elin ağzı tutulmaz.	kabiliyet
Damlaya damlaya göl olur.	yetinme
Yalancının mumu yatsıya kadar yanar.	çalışma
Aman diyene kılıç kalkmaz.	öfke
Kimse "ayranım ekşi" demez.	alçak gönüllülük
Yemeyenin malını yerler.	yalancılık
İş bilen kılıç kuşananın	zaman

❖Aşağıdaki tabloda deyim ve konu eşleştirmelerini örnekteki gibi yapınız.

Deyimler	Konular
Burnu havada	sinirlenmek
Tepesi atmak	inat etmek
Göze girmek	cömert
Gözlerine inanmak	birliktelik
Ayak diremek	konusmak
Eli açık	beğenilmek
Bir deri bir kemik kalmak	kibirlik
Dile gelmek	zayıflamak
Ödünü patlamak	korkmak
El ele vermek	şaşırmak

❖Anlamca birbirleriyle çelişen (karşıt anlamlı) atasözlerini örnekteki gibi doğru şekilde eşleştiriniz.

Atasözleri	Konular
Fazla mal göz çıkartmaz.	Öfke ile kalkan zararlar oturur.
Düşenin dostu olmaz.	Doğru söyleyeni dokuz köyden kovarlar.
Eğri otur, doğru söyle.	İnsanoğlu çiğ süt emmiş.
Zorla güzellik olmaz.	Azıcık aşım, kaygısız başım.
İnsanın kıymetini insan bilir.	Zora dağlar dayanmaz.
Öfke baldan tatlıdır.	Dost kara günde belli olur.

❖ Anlamca birbirleriyle aynı veya yakın olan atasözlerinden bazıları verilmiştir. Siz de örnekteki gibi eş ya da yakın anlamlı atasözlerini doğru bir şekilde eşleştiriniz

Atasözleri	Konular
Söz gümüşse sükût altındır.	Atılan ok geri dönmez.
Can çıkmadan huy çıkmaz.	Öfke ile kalkan zararlar oturur.
Körle yatan şaşkı kalkar.	Huy canın altındadır.
Keskin sirke küpüne zarar.	Topalla gezen aksamak öğrenir.
Kesilen baş yerine konmaz.	Söylememek, söylemekten yeğdir.

❖❖❖ "Aç gözlü insan, başına ne gelirse gelsin hala çıkar peşinde koşar." anlamındaki atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tok açın halinden anlamaz. B) Horoz ölür, gözü çöplükte kalır.
C) Aç ayı oynamaz. D) Aç doymam, tok acıkmam sanır.

❖❖❖ "Yapılacak iş iyice hesaplanmalı, ayrıntılar düşünülmeli, sonra yapılmalıdır." anlamındaki atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İş insanın aynasıdır. B) İş bilen kılıç kuşananın.
C) Bin ölçüp bir biçmeli. D) Lafla peynir gemisi yürümez.

❖❖ Aşağıdaki atasözlerinden hangisinin konusu **yanlış** verilmiştir?

- A) Ablası ne giyerse küçüğü de onu giyer: **Örnek olma** B) Tekkeyi bekleyen çorabayı içer: **Sabır**
C) Sakla samanı gelir zamanı: **Tutumluluk** D) Akıntıya kürek çekilmez: **Beceri**

❖❖ Aşağıdakilerden hangisi atasözlerinin özelliklerinden biri **değildir**?

- A) İnsanlara öğüt vermeleri B) Anonim olmaları
C) Genellikle gerçek anlamlı olmaları D) Kalıplaşmış ifadeler olmaları

❖❖ Aşağıdaki deyimlerden hangisi "bir işi yapıp da belli etmemek" anlamına gelmektedir?

- A) Bir bardak suda fırtına koparmak B) Etiye sütlüye karışmamak
C) Karda gezip izini belli etmemek D) Eli ayağına karışmak

❖❖ Aşağıda deyimler ve konuları eşleştirilmiştir. Bu eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) Eli bol → cömert B) Burnundan solumak → sinirlilik
C) Ayak diremek → inat D) Tepesi atmak → hastalanmak

❖❖ Aşağıdakilerden hangisinde "abartma" anlamı vardır?

- A) Bu kadar dikkatsiz davranmamalıydın. B) Onu işe almaya karar verdik.
C) Biz de yavaş yavaş acıkıyorduk. D) Kardeşini yere göğe sığdıramıyordu

❖❖ Aşağıdaki cümlelerin hangisinde öznel bir anlatım vardır?

- A) Sınıfımız on kişiliktir. B) Bir yılda on iki ay vardır.
C) Kitabın tamamını okudum. D) Bu kitabı herkes beğenir.

❖❖ Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sebep sonuç ilişkisi **yoktur**?

- A) Yorgunluktan yemeğe gelemeyeceğim. B) Beklemekten canım sıkıldı artık.
C) Düzensizlikten bahsettiklerini duymuştum. D) Susuzluktan bütün çiçekler kurumuştur.

❖❖ "Bugün yağmur yağabilir." cümlesi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Abartma cümlesidir. B) İhtimal cümlesidir.
C) Karşılaştırma cümlesidir. D) Beğenme cümlesidir.

❖❖ Aşağıdakilerden hangisinde karşılaştırma **yoktur**?

- A) Bizim doktor daha iyiymiş. B) Burası eskiden de güzelmış.
C) Seni beklemekten çok sıkıldım. D) Bu elbise daha çok yakıştı.

❖❖ Aşağıdakilerin hangisinde "beğenme" vardır?

- A) Eserde konu çok iyi seçilmiş. B) Seni eve kadar uğurlamak istiyorum.
C) Kitaptan bazı bölümleri okudum. D) İnsanlara sevgi beslemek gerekir.

❖❖ Aşağıdakilerden hangisinde söyleyenin duygusuna yer verilmiştir?

- A) Yarın İstanbul'a gideceğiz. B) Maç berabere devam ediyor.
C) Sevimli bir çocuk seni sordu. D) Evin perdelerini yenilettim.